

Prædiken til 16. søndag efter Trinitatis

Luk. 7,11-17

Første tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas:

Derefter gik Jesus til en by, som hedder Nain, og hans disciple og en stor skare gik sammen med ham. Men da han nærmede sig byporten, så, da blev der båret en død ud, som var sin mors eneste søn, og hun var enke; og en stor skare fra byen fulgte med hende. Da Herren så hende, ynkedes han over hende og sagde: »Græd ikke!« Og han gik hen og rørte ved båret. Bærerne stod stille, og han sagde: »Unge mand, jeg siger dig: Rejs dig op!« Da satte den døde sig op og begyndte at tale, og Jesus gav ham til hans mor. Alle blev fyldt af frygt og priste Gud og sagde: »En stor profet er fremstået iblandt os, og Gud har besøgt sit folk.« Og det ord om ham nåede ud over hele Judæa og i hele omegnen.

Lukasevangeliet 7,11-17

Over indgangen til Inferno i Dantes guddommelige komedie står der skrevet: "Her lades alt håb ude", eller sagt på anderledes: "Opgiv alt håb, I som træder ind". Hvad mon der står over indgangen til Guds rige? Jeg ved det ikke, men jeg forestiller jeg mig, at der står noget i stil med: "Fremtid og håb, til alle, der træder ind. For kærlighed er stærkere end døden"

Hvad betyder det? Jo, det betyder, at døden ikke formår at bryde kærlighedens magt. Du elsker stadigvæk dine forældre eller søskende, selv om de er døde. Har du mistet et barn, så kan døden heller ikke komme imellem kærligheden til dit barn. Og at døden ikke er stærkere end kærligheden, det er rigtigt, fordi det fortæller erfaringen os. Men døden er en underlig størrelse. Vi lever hele vores liv med bevidstheden om døden, alligevel vil vi ikke, eller tør vi ikke se i øjnene, at døden er lige så virkelig, som det liv, vi lever nu og her.

I stedet for at se døden lige ind i øjnene, så har vi en tendens til at flygte fra den.

Den israelske forfatter David Grossman har i "Kvinde på flugt fra meddelelse" skrevet om denne særlige situation at flygte fra døden. Kvinden, som hedder Ora er skilsmisseemor, en jiddisch'sk rappen-skralde, men også en viljestærk kvinde. Hendes søn Ofer har netop afsluttet sin værnepligt i Israels uendelige krige, og har så meldt sig til endnu en operation og Ora er fortvivlet. Risikoen for at miste ham er jo stor og angsten derfor så meget desto større. Derfor beslutter hun sig for at flygte fra sit hjem og den mulige meddelelse om hans død. Rationalet lyder, at er hun der ikke til at tage imod meddelelsen, så kan han ikke dø. Også selvom han rent faktisk er død. Ja,

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 787, 124 årgang
September 2023
ISSN 0901-2214

irrationelt og instinktivt forestiller hun sig, at hun beskytter sin søn mod det værste – ved at døden ikke kan meddeles til hende. Så længe hun ikke er hjemme, så længe ingen kan komme i kontakt med hende, er drengen i en vis forstand stadig i live. Det kører efter devisen ”intet nyt er godt nyt”. Men det tager døden jo ikke hensyn til. Døden kan være kold og brutal, og kommer, når den vil.

I dag møder vi et helt andet følge. Vi er stadigvæk i Israel, men her er meddelelsen om sønnens død nået frem til moderen. Sønnen er stendød, kold og med ligfølget på vej til graven. Døden er en levende realitet for den døde drengs mor. Selv om teksten er tudsegammel, ja henved 2000 år, så er den alligevel nutidig. Sorgen er den samme. Tabet er det samme. Gråden er den samme.

Jeg kender så godt den gråd og den fortvivlelse der er herskende i Nain i dag. Jeg kender det fra bisættelserne herinde. Når jeg kaster tre gange jord på kisten. Når vi følger liget i rustvognen op til Klosterporten. Når ligfølget standser og rustvognen kører afsted med den afdøde. De pårørendes tomme blikke, når de prøver at kalde de døde tilbage og intet sker. For der sker aldrig noget. Den døde vækkes ikke til live. Lige dette mirakel indtræffer ikke. Og af selvsamme grund forstår jeg, hvis dagens evangelium kan virke provokerende eller urealistisk. Men vi hører om Jesus, der kommer gående og stander ligtoget. Han bremser ligtoget med sin henvendelse: ”Græd ikke”, siger han. Først trøsten – og så livet: For nu gør han den døde levende igen. Ubegribeligt og udenfor vores forståelsesramme.

Hvordan skal vi forstå det her, når al vores erfaring fortæller os det modsatte? Jeg ved ikke, hvordan I forstår det, men jeg forstår det sådan her: Konkret. Jeg tror, at vi skal forstå opvækkelsen af enkens søn i Nain helt konkret. Jesus opvakte den døde, og han blev levende igen. Måske har vi ikke set det eller erfaret dette mirakel, men stod Jesus midt iblandt os, og vi oplevede samme mirakel så havde vi ikke sat spørgsmålstegn ved det. Påstanden her i kirken er, at Gud stadigvæk virker midt imellem os. Men påstanden er også, at vi skal have del i et end-

nu større mirakel: den store opstandelse, Jesu opstandelse: Et fortsat liv, et liv, hvor døden ikke er tomhed, sluttet og ødelagt liv – men fortsat liv på livets anden side.

Ja, jeg ved godt, at al menneskelig erfaring fortæller os noget andet. Den fortæller os det modsatte. Folk kommer ikke tilbage fra de døde. Når man er død, så er man stendød. Og hvilken mor har ikke ønsket at kunne vække sit døde barn til live? Naturen kan dø og vågne op igen, men sproget slår knuder, når vi siger, at en død bliver levende igen. Hvem kender vi, der har oplevet et mirakel af den karakter, enken i Nain oplever?

Men dagens evangelium vil ikke kun fortælle os om, at Jesus var en mirakelmager; evangeliet vidner – ligesom påsken – om, at døden i Jesus har mødt sin overmand. Gud havde ikke sendt sin søn for at overvinde enhver enkelt konkret død på jorden, men for at overvinde selveste døden. Derfor kan Jesus sige til moderen: Græd ikke. Jesus ved, at disse ord ikke bare vil gælde denne ene sorgende moder – men alle mødre: Græd ikke; det ender godt. Det ender godt for os alle. Fordi døden ikke mere er et sorgende ligtog og en kold grav – men også er mødet med Jesus. På livets anden grænse møder den opstandne Herre og Frelser dig, og han vil sige: Frygt ikke, græd ikke.

Vi almindelige dødelige mennesker ved, at det ikke nytter at sige det til en mor. ”Smerten er stærkere end trøsten”, som romeren Cicero skrev efter at have mistet sin datter. Og smerten vil gerne meddele sig, og derfor græder vi. Eller derfor fortæller vi vores historie igen og igen, til dem der vil lytte. Og når vi lytter, skal vi ikke nødvendigvis trøste med ord. Vi kan ikke sige: græd ikke! Det er ikke til at bære for den, der sørger og græder. Vi overdøver gerne med vores gode ord. Nej, hvad stiller vi op med den smerte, der ikke kan trøstes? Den tunge sorg er for stor for mennesker at bære – eller trøste bort. Den har vi kun et sted at lægge hen: Hos Gud. Der findes sorger, der ikke kan dulmes, sorger, som vi kun kan gå til Gud med.

Det er en form for solidaritet med moderen i fortællingen. Den giver os ret i, at det er sørgeligt,

når en, vi holder af, dør. Jesus giver os ret i, at døden er en fjende. Det viser han netop, når han opvækker den døde. Gud er stærkere.

Denne erfaring er livets erfaring. Kan vi stille noget op over for døden, når det kommer? Tør vi tro på mirakler? Måske skal vi bare stille os undrende. Og så turde stole på, at Gud også vil kalde os til sig, når vi kommer dertil. Og at vi efter døden lever adskilt fra vores familier her på jorden, men lever nærmere Gud og på denne måde vedbliver at være dem, vi altid har været.

Amen.

Lis Samuelsen

Sognepræst ved Sorø Klosterkirke

Salmer (Den Danske Salmebog):

898: Mit menneskeliv har været

308: Helligånd, vor sorg du slukke

289/562: Nu bede vi den Helligånd / Som markens blomst henvisner fage

736 v.4+5: Den mørke nat forgangen er

31: Til himlene rækker din miskundhed, Gud

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke, Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
– her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov — Farvergade 27
1463 København K
hej@grundtvigskforum.dk